

Hos male torquet hiems, æstus et aura nocens.
 Fraus inimica premit, furor afflicto, ira fatigat.
 Pulsat acerba lues, plangens ubique sonat
 Carnibus esuries vesci compellit equinis :
 Fossam cogit humum lambere sicca sitis ;
 Virque virum carnemque caro vorat, hostis hostem
 Pascit et illicitis pro dolor ! ingluviem.
 Si quid habet fugiens ætas infirma relinquit,
 Pauper egenus opes, fortior arma legit.
 Victa labore fugæ, gravis, anxia, tarda senectus
 Offert se gladiis, jungit utrasque manus.
 Pars consumpta fame, pars intolerabili
 Exhalant animas aere, tabe, siti :
 Fortis et incolumis trahitur, trahitur vagus, exsul
 [et exlex,
 Morbidus in gladio corrumpit atque senex ;
 Corpora cæsa locis inhumata jacent inaquosis,
 Esca volatilibus sparsa relicta feris.
 Pauca teguntur humo, sanguis terraque marique
 Diffluit, arva madent, inficiuntur aquæ,
 Lingua silet, mala juncta malis, neque tot capit
 [auris :
 Singula nosse dolor, cuncta referre labor.
 Gallia mater in his doleo, mihi condolet orbis,
 Tot queror acta mihi damna, Deumque pati.
 Sanctis, Christe, locis, mons, murus, dextera, tur-
 [ris
 Da spem, confer opem, respice probra crucis.
 Ne super hoste diu ferus ille superbiat hostis,

A Sed fracto cornu sentiat arma crucis.
 Gloria Francorum dudum concepit honorem,
 Sed gravis in partu peperit, peperitque dolorem.
 Res miranda fuit, cum gloria culmen honoris
 Parturiendo ruit, sit gloria causa doloris.
 Parturiunt montes, peperitque superbia mures.
 Mons cadit, alta ruunt, pereunt in sanguine plures.
 Ad nihilum redit esuriens exercitus iste,
 Abluc nostra Deus, et munda crimina, Christe,
 Græculus esuriens nos destruit esuriendo,
 Nos rapit et vastat manus aspera percutiendo.
 Græculus arte, fame, nos destruit esurientes,
 Et Parthi gladio devastant deficientes.
 Dumque famem patimur, hostes sentimus iniquos.
 Deficiente cibo, paucos reperimus amicos.
 B Fallitur ex toto gens incluta pane remoto.
 Gloria Francorum, timor hostis, et arma tuorum,
 Gens pia, plebs celebris, quondam famosa trium-
 [phis
 Nunc Danaum malefisa dolis, ferrumque famem-
 [que
 Immerito sentis, satiantur et hostibus hostes.
 Quis modo gaudebit ? Ego non, dum Gallia flebit.
 Gallia tota dolet, et ego, gens impia gaudet,
 Gaudet et exultat, dum tantis viribus instat.
 Gens mala Parthorum, populi fera turba Medorum,
 Imperium vitæ vendunt et emunt Elamitæ.
 Gloria flere potest, non nobis gloria prodest.
 Gloria cum luctu teritur, quasi flos sine fructu.

DE PRIMORDIIS

ET INVENTIONE SACRÆ RELIGIONIS JEROSOLYMORUM.

(*Monasticon Anglic.*, t. II, p. 489, ex veteri ms. penes Gilbertum North, armigerum, an. 1652.)

Maxima inter plerosque hactenus dubitatio fuit, C libertatem, populus proclamasset, ingentia bella a unde et a quibus Hosp. Ierosolymorum primordium finitimis regibus cum Iherosolimis gesta sunt. Tandem, volente Domino, cum Machabeus urbem, sumpserit. Quidam vana sompnia ingerentes deliramenta potius quam veritatem confinxisse videntur; arcem, et templum de prophanatis gentium manibus vendicasset, et ad bellum iterum gerendum veteres enim historias longissime ab invicem separatas, composito quodam glutineo conjunxerunt. exeundum esset, prius compositis in urbe Jerosolima rebus, magna manu in hostes Machabeus Quorum vanas fabulas hoc loco mihi referre cura profectus est. Cumque multi de populo Dei ferro non est; sed ad rei veritatem, id quod de sacris cecidissent, multique vulneribus debiles facti essent, Machabeus in urbe Iherosolimitana, xenodona, hoc est pium locum et debiliū constituisse dicitur; cui loco ingentes argenti et auri dragmas, ad expiandas defunctorum animas transmisit; ibique, ut miserabilibus receptaculum, et defunctis piaculum constitueretur, imposterum de-

Sacram Jerosolymorum religionem ita principium habuisse reputo: Cum exactis, mortuo Alexandrio Philippo Macedonum rege, de urbe Jerusalem prophanis gentibus Machabeorum opera ad a. p. et

crevit. Volventibus deinde annis, cum religiosa clarissimi Machabei institutio levaretur, usque ad salutaris nostri tempora processum est; ipseque Jhesus Christus humile non dedignatus hospicium, multum pietatis opera monstravit. In eodem profecto, cum nullius rei possessor existeret, dicente illo: « Volucres cœli nidos, et vulpes habent foveas. Filius autem hominis non habet quo reclinet caput suum, » non immerito hunc locum ipsum incoluisse existimare possimus: si enim discipulos monebat omnia in communi habere, nec de crastino esse sollicitos, si absque calceis et pera discipulos esse volebat, quis dubitet Magistrum talia monentem, omnia habuisse communia, humilemque locum inhabitasse?

Hiis igitur rationibus confirmati, confidenter dicere possumus hunc locum communem et humilem cœlestis Imperatoris habitaculum fuisse. Hic discipulorum pedes Magister lavit, eosdemque presbyteros fecit, sui que corporis preciosissimi memoriam reliquit. Hic Petro Ecclesiæ potestatem et claves tradidit. Hic Veteris Testamenti finis, et Novi initium fuit. De hoc loco acenti (*sic*), ad gloriosissimam passionem, ut nostræ carnis fieret redemptio, Christus profectus est. Hic post ejus passionem discipuli cum Maria matre ejus, confugientes, admirandæ Resurrectionis revelationem habere meruerunt, et post quadraginta dies promissum Spiritum sanctum acceperunt. Hic, post gloriosam ascensionem, sanctum primum concilium habitum est, fideique symbolum ad duodecim factum. Cumque gloriosi principes Christianæ fidei, inter se ad prædicandum, provincias sortiti essent, septem viros elegerunt, qui pauperum et Hospitalis curam habituri essent; quibus Stephanum primum martyrem præpositum constituerunt. Et quia gloriosus novæ legis præcursor Joh. Baptista, Christi baptismum prædicans, ab Herode nuper decollatus erat, cujus vitæ testimonium cuncti admirabantur: et quia hiis locis natus et usque ad infantia annos educatus erat, ob venerandam ejus memoriam Hospitalis patronum appellaverat; subsidentibus postmodum temporibus, cum magna inter homines de fide opinio esset, plurimi in societate pauperum discipulorum Domini conferebant; et ut participes orationum fierent, venditis rebus suis, ante pedes apostolorum precia ponebant, communem cum illis vitam ducentes.

Verum, cum Christianæ fidei devotione crescente, hujus sacræ domus facultates longe multiplicatæ essent, qui eas tuerentur, conducti milites constituti sunt, ut et facultates Hospitalis domus, sub fratre Raymundo, a quo Regula postea constituta est, tuerentur, atque paganos repellerent: ipsi namque sacerdotes sacris mysteriis et prædicationibus occupati, ea quæ milites factitabant exercere non poterant; verum cum in tantam vesaniam, impellente avaricia, milites elati essent, ut se facultatum Hospitalis professores constituerent, sacerdotesque ne-

glicerent; proinde decretum est, ut et ipsi milites Hospitalis participes fierent; et Christianam religionem defenderent; unde et ipsi, pro nomine Christi pugnantes, ante pectus crucem gestare instituerunt. Crescente deinde apud Orientem perfidia, fide deficiente, factum est ut Hospitale a Saracenis occupato, Christi milites undique dispergerentur. Cumque in Acra et Sarrya nullum amplius refugii locum haberent, in altum ascendere coacti sunt: prima eis navigatio in Cyprum fuit, insulam Iherosolimis propinquam. Ibi a Christianis principibus recepti, contra prophanas gentes, pro Christi nomine, pugnare non destiterunt. Multis deinde annis Rhodiorum insula Constantinopolitanis rebellis facta est; non valentibus ipsis, ob ingentes Rhodiorum copias, in ditionem vindicare insulam, ipsam Iherosolimitanis militibus occupandam concesserunt. Milites vero, paratis manibus, instructis copiis, Rhodum navigantes, brevi dierum spacio in suam potestatem redegerunt; duplicique præsidio muniti, ex Cypro et Rhodo adversus nostræ fidei inimicos bella gesserunt et gerunt.

Qualiter domus Hospitalis S. Johannis Jerusalem fuit primo inventa voluntate Domini nostri Jesu Christi.

Omnibus præsentibus et futuris notum facimus, quod domus Hospitalis S. Johannis Baptistæ et pauperum Jerosolimitanorum fuit incepta a principio, tempore primi Julii Cæsaris, imperatoris Romani, et tempore Antiochi principis Antiochiæ; ille qui fecit omnia, et suus Filius benedictus nobis mittat Spiritum sanctum, qui omnes tres unum sunt in adiutorium sit, quod nos possimus dicere et retrahere de Latino in grammaticam, ita et taliter quod sit laus prædicto sancto Johanni Baptistæ.

Supradicto enim tempore fuit quidam presbyter, et dominus aliorum presbyterorum in Jerusalem, qui vocabatur Melchiar; qui fregit sepulchrum David, et ex eo extraxit magnum thesaurum, videlicet aurum et vestimenta preciosa, quæ ibidem fuerant posita ab aliis regibus post Davidem regem, de quo quidem facto, dictus Melchiar fuit accusatus, coram principe Antiochiæ, qui tunc temporis erat dominus et dux in Jerusalem, ex præcepto Julii Cæsaris: Antiochus vero de hoc fuit valde turbatus, et cogitabat intra se qualiter posset honestius justiciam ministrare de furto supradicto. Et secunda nocte sequenti, jacendo in lecto, cogitabat multum quid faceret de tali re: et postquam satis cogitavit, obreptus fuit a sompno, et tunc angelus cepit ejus spiritum, et eundem portavit super montem Calvarii. Cui Rex regum apparuit, et dixit. « Antioche, non ponas manum super istum sanctum presbyterum, et non effundas ejus sanguinem; quoniam in isto loco, quem tibi monstravero, tu et ipse debetis facere unam domum pietatis et misericordiæ, communem omnibus pauperibus ibidem advenientibus. Et ego præcipio tibi, Melchiar, quod totum illum thesaurum, qui fuit extractus de se-

pulchro Davidis, ponatur in ædificio mansionis A pauperum; quoniam Spiritus sanctus ubi vult spirat. » Eadem nocte, ipse manifestavit se sancto presbytero Melchiar, et dixit eidem: « Vadas ante montem Calvarium, et ubi tu invenies fundamentum ædificatum, ibidem facite mihi unam domum fortem et firmam, quoniam in eadem recipi multæ mansiones gentium, quia qui pauperes recipit, me recipit. » Et quando de mane in aurora diei ille presbyter descendit de monte Calvario, obviat principi, et incœperunt adinvicem loqui, quomodo Dominus noster Jesus Christus unicuique ostenderat bonam viam, et illud quod Dominus noster ostenderat ambobus multum placuit et eorum toto concilio; et quod ille sanctus presbyter donabat se et totum illud quod invenerat de thesauro in sepulchro David ad constructionem dictæ sacræ domus causa serviendi pauperibus toto tempore, sicut scriptum reperitur in libro de Machabæis.

Quando Judas Machabæus vidit et cognovit bene, quod bona res erat orare pro mortuis, misit in Jerusalem XII dragmas argenti, et quod offerantur Hosp. pauperum quod ipsi rogarent pro mortuis, et placeret Melchiar stabilire fratres ad serviendum pauperibus mansionis. In illa sacra domo, quæ diximus, venerunt de omnibus partibus mundi multi pauperes et infirmi, qui fuerint recepti et benigne tractati propter misericordiam Domini nostri Jesu Christi. Princeps Antiochenus prædictus, quando obiit, donavit sacræ domui prædictæ Jerosolimitanæ magnam partem honorum suorum.

Nos facimus vobis notum unum magnum miraculum, quod auscultare debent omnes in Deum credentes. Dominus noster Jhesus Christus apparuit Zachariæ prophetæ una die, quando faciebat sacrificium Deo, et in illa hora Filius Dei apparuit sibi, et dixit: « Melchiar, frater tuus transivit de hoc seculo, et anima ejus est in paradiso, ex quo ego præcipio tibi, et filio tuo, et uxori tuæ quod vos veniatis in Jerusalem, et serviatis mihi et pauperibus meis donec Julianus de Roma veniat in Jerusalem. » Quando Zacharias complevit sacrificium, quod ipse faciebat Deo, in parte fuit multum lætus, et in parte fuit multum stupefactus. Et quando venit in domum suam, dixit uxori suæ et filio plorando illud quod Dominus illis præceperat. Et omnes tres Deo gratias egerunt, et quanto citius potuerunt, iverunt Jerusalem, et reddiderunt se et sua Deo et Hospitali pauperum, et servierunt multum benigne et longo tempore Hospitali prædicto.

Adhuc evenit aliud grande miraculum, videntur, quod Accamaus imperator Romanus, cum quibusdam aliis honestis viris, causa recipiendi omagium a Judæis; accidit quando fuerunt in mare prope unam insulam Crethii, quæ vocatur Rhochas, puppis eorum navis fracta est, et omnes qui supererant fuerunt perditæ, excepto Juliano Romano, qui per Filium Dei ad terram fuit ex-

portatus benigniter. Et quando Julianus vidit infortunium quod evenerat, interrogavit Dominum, « Quis estis vos qui extraxistis me de isto periculo? » Et Dominus noster respondit et dixit: « Ego sum Filius Dei, qui ordinavi te Hospitalarium domus pauperum Jerusalem, et in futurum veniam corporaliter in illa domo; » et benedixit ei. Ille Julianus recepit ad gaudium benedictionem Domini nostri; et venit in Jerusalem ad sanctum Zachariam, ubi ipse Zacharias et alii fratres receperunt eum pro patre. Subsequenter, quando Dominus noster venit in terram, pro salute humani generis, et voluit manifestare gloriam suam populo, vocavit apostolos suos et discipulos; et venit in Jerusalem, sicut prædixerat per sanctum Spiritum provisoribus mansionis Hospitalis. Et existens homo corporalis de præsentibus, fecit miraculum præsentibus suis discipulis, et apostolis faciebat salutem animarum. Deus qui fecit magna bona huic domui, quod ipsemet voluit se ostendere eis, extendit manus suas supra suos apostolos et pauperes mansionis prædictæ; et tunc dixit: « Qui vos honorabit, me honorabit, et qui vos recipiet, me recipiet. Maledicatur homo qui spernet unum de illis. » Notum facimus quod ista est mansio in qua Dominus noster dixit illi sapienti homini: « Tu amabis Deum ex toto tuo corde, et ex toto tuo cogitamine, » et alia multa secundum quod in Evangelio reperitur. Item ista est domus in qua abscondiderunt se apostoli, et clausurunt portas, timore Judæorum, quando Dominus noster Jesus Christus fuit crucifixus. In ista sancta domo, venit virgo Maria et sanctus Johannes evangelista ad Dominum nostrum, quando ipse erat in cruce pro nobis peccatoribus, et dixit sancto Johanni: « Vide hic matrem tuam. » Et postea dixit matri suæ: « Vide hic filium tuum. »

Adhuc est ista domus Hospitalis, in qua venit Jhesus in octavo die suæ resurrectionis, portis clausis, et intravit in medio suorum discipulorum, et dixit eis: « Pax vobis. » Et ostendit eis manus et pectus, sed Thomas non erat cum illis, quando Jhesus venit. Et discipuli venerunt ad sanctum Thomam, et dixerunt ei: « Nos vidimus Dominum nostrum. » Et Thomas respondit et dixit: « Ego non credo. ego non tango, et video foramen clavorum manuum suarum et pedum, et misero manum meam in pectore suo. » Prope istos octo dies, sicut sanctus Johannes evangelista testatur, quando discipuli erant in ista sancta domo, et sanctus Thomas cum eis, venit Jhesus, clausis januis, et dixit: « Pax vobis. » Et dixit Thomæ: « Mitte huc digitum tuum in foramen manuum mearum et mei costatus, et noli esse incredulus, sed fidelis. » Et in illa sancta domo recognovit sanctus Thomas suum Creatorem. Cui Dominus noster dixit: « Quia tu me vidisti, credidisti. Beati sunt, qui non viderunt et crediderunt. »

• Eodem tempore Ananias et Saphira dimiserunt

seculum, et donaverunt se societati Christi et discipulorum : et quia non reddiderunt Deo et sacræ domui Hospitalis et pauperibus, et non portaverunt ad pedes discipulorum illud quod habebant, mortui sunt subitanea morte; et sanctus Petrus non permisit poni eorum corpora in cimiterio, ymmo fecit eos sepiliri extra, tanquam excommunicatos. Et tempore quo Deus misit nobis apostolos et discipulos suos ad prædicandum, et illi erant antiqui, sicut sanctus Stephanus, qui fuit primus martyr, et Philippus prothomartyr, Nichauome, Thymocenn Perமான, Nycholaus Antiochenus. Isti custodiebant domus Hospitalis et serviebant pauperibus ex præcepto Domini nostri Jesu Christi. In isto tempore erant in eodem loco multæ et diversæ generationes hominum; aliquando Græci, aliquando Caryseni, qui tenebant civitatem Jerusalem et terram promissionis; et hoc, non obstante quod dicta domus esset in magna paupertate, tamen recipiebant pauperes et infirmos. Et quando venit finaliter quod Saraceni habuerunt domum Jerusalem, et Græci perdidierunt; unus servulus Jesu Christi, qui vocabatur Conradus, custodiebat sanctam domum hospitalis, et elemosinas, quæ dabantur sibi a Saracenis, ipse donabat pauperibus, et serviebat eis benigne.

Eodem tempore, quando Deo placuit quod Christiani haberent terram promissionis, Godfridus de Boylon, et magna multitudo barenorum et peregrinorum, qui fuerint instructi per divinam gratiam et prædicationem, venerunt per longas terras, per montes et valles, et per terram Romaniae, in Antiochiam; et obsederunt eam, et virtute Dei ceperunt eam. In illa, perfidorum Saracenorum magnam multitudinem perimerunt. De qua iverunt ultra ad civitatem de Trypoly, et ceperunt eam. Et exinde ceperunt Acrys; et inde iverunt ad terram Jerusalem. Et in eorum exercitu habebant tam magnam famem, quod quasi non habebant panem ad comedendum. Tunc ille Conradus, qui serviebat pauperibus Hospitalis Jerosolimitani, quolibet die ter vel quater, ponebat de pane in suo gremio, et desuper muros terræ projiciebat panem Christianis, loco lapidum; et iste Conradus, qui custodiebat pauperes Hospitalis, fuit accusatus coram Soldano.

A per Saracenos qui custodiebant muros. Et Soldanus præcepit Saracenis, qui accusaverunt eum, quod quando projiceret panem Christianis, ipsum caperent et ducerent eum sibi, cum toto pane, et aliter eum non credebat. Deinde venit una dies Conradus vel Gerardus faciebat uti solebat, projiciendo panem Christianis; et Saraceni, cum pane quem habebat in gremio, ipsum ceperunt, et duxerunt eum coram Soldano: et quando Saraceni monstrabant panem Soldano, tunc ille panis, virtute Dei, efficiebatur lapis. Et quando Soldanus vidit maliciam Saracenorum, dimisit stare Conradum, et præcepit sibi, ut sine timore Christianos, ut consueverat, debellaret. Et quando Conradus, vel Gerardus, audivit istud, quolibet die projiciebat panem Christianis Dei.

B Et Godfridus de Boylen stetit tantum, cum exercitu suo, ante Jerusalem, quod ipse cepit civitatem et interfecit multos Saracenos, et habebat magnum gaudium de victoria habita, quam Deus dederat eis et venerunt ad sanctum sepulchrum Domini nostri, cantando, et gratias Deo reddendo. Deinde iverunt ad omnia alia loca. Et deinde barones diviserunt possessiones Jerusalem, et donaverunt dicto Conrado, vel Gerardo, magistro dicti Hospitalis Jerusalem, magnam partem possessionum, ad honorem sancti Johannis Baptistæ, patroni ejusdem Hospitalis. Deinde, tempore dicti magistri Conradi, vel Gerardi, Deus multiplicavit multum dictam mansionem Hospitalis de redditibus, possessionibus et dominationibus per regnum Jerosolimitanum. Et quando Conradus fuit mortuus, anima ejus ivit in paradysum. Et frater Raymundus de Puy fuit subrogatus ejusdem, loco ejus; et ad laudem Dei ædificavit casalia, mansiones et castra; et melioravit multum mansionem de magnis possessionibus.

Ille frater Raymundus fecit stabilimenta mansionis Hospitalis, quæ in eadem domo servantur adhuc; et regulam; et a papa Innocentio secundo fecit ipsam confirmari, etc.

Deus Creator omnium liberet fratres Hospitalis ab omnibus malis et eorum peccatis, et eis concedat gratiam veniendi ad cœlestem gloriam cum omnibus eorum benefactoribus, Amen.